

**Uchwała Nr XLVII/264/09
Rady Gminy Santok
z dnia 30.12.2009r.**

**w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na 2010 rok**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami), oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002r., Nr 147, poz. 1231, ze zm.)

uchwała się, co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2010, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Santok.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i obowiązuje od 01 stycznia 2010r.

Przewodniczący Rady Gminy

Tadeusz Boczula

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2010 rok

I. WPROWADZENIE

Uznając życie obywateli w trzeźwości za niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra społeczności gminnej, organy gminy są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożywania napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawania i usuwania następstw nadużywania alkoholu oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

Alkohol zajmuje trwałe miejsce w życiu ludzi i pewna ilość problemów związanych z jego spożywaniem będzie występować stale w każdej społeczności.

Nikt nie dysponuje możliwością zlikwidowania tych problemów, można jednak podejmować próby ich zmniejszenia.

Gmina na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z racji dysponowania największą wiedzą o problemach swoich mieszkańców może podejmować środki zaradcze i naprawcze skierowane do lokalnej społeczności.

Ustawodawca powierzył gminom do realizacji konkretne zadania obejmujące :

- 1/ zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2/ udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3/ prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozaszkolnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci,
- 4/ wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5/ podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzona jest realizacja powyższych zadań na terenie gminy jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Program na 2010 rok został opracowany w oparciu o rozpoznanie potrzeb oraz zasobów, które umożliwiają prowadzenie działalności profilaktycznej.

W realizacji programu zakłada się potrzebę zaangażowania placówek oświatowo-wychowawczych, służby zdrowia, Gminnego Ośrodka Kultury, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komendy Miejskiej Policji, Kościoła Rzymsko-Katolickiego i organizacji pozarządowych.

Zapewnienie dzieciom i młodzieży właściwej organizacji czasu wolnego przyczyni się do zmniejszenia, a w niektórych grupach do wyeliminowania ryzyka sięgnięcia po alkohol czy narkotyki. Dostosowanie i odpowiednie wyposażenie bazy oświatowo-wychowawczej, fachowa i wysoko wykwalifikowana kadra pedagogiczna szkół oraz ciekawy i edukacyjny program zajęć pozaszkolnych są gwarancją na zapewnienie dzieciom i młodzieży właściwego i zdrowego rozwoju.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE

Na terenie gminy Santok występują problemy z nadużywaniem alkoholu, co powoduje zagrożenie dla funkcjonowania społecznego i ekonomicznego gminy.

Ma to wpływ na pogorszenie stanu zdrowia mieszkańców, a szczególnie młodzieży oraz kształtowanie się społecznych postaw moralnych. Stwierdza się, że na terenie naszej gminy poziom spożywania alkoholu uwarunkowany jest przez wiek i płeć. Przeważnie alkohol nadużywają mężczyźni do 65 roku życia, a kobiety także borykają się z tym problemem. W grupie osób nadużywających alkohol są osoby bez stałego udokumentowanego źródła dochodu lub średnim poziomie dochodów. Niepokojącym sygnałem jest, że w grupie pijących jest młodzież i dzieci.

W 2009 roku Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) zajmowała się rozpoznawaniem środowisk, w których istnieje problem alkoholowy. W ciągu roku z Punktu Konsultacyjnego działającego przy GKRPA skorzystało 57 osób uzależnionych i współuzależnionych, które zostały skierowane na zajęcia terapeutyczne prowadzone przez specjalistę ds. uzależnień mgr Jolanę Nieścierewską.

Ilość zgłoszeń do GKRPA ze strony :

- Komendy Miejskiej Policji w Gorzowie Wlkp.: 16 osób
- Pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej : 8 osób
- Rodziny : 28 osób
- Pedagoga szkolnego : 1 osoba
- GKRPA : 4 osoby

Na potrzeby GKRPA :

- Komenda Miejska Policji w Gorzowie Wlkp. przeprowadziła 59 wywiadów środowiskowych,
- Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przeprowadzili 8 wywiadów środowiskowych

Na podstawie decyzji Sądu Rejonowego w Gorzowie Wlkp. funkcjonariusze Policji 24 osoby przymusowo doprowadzili na badania psychiatryczno – psychologiczne celem wydania opinii dotyczącej stopnia uzależnienia od alkoholu. Sąd Rejonowy w Gorzowie Wlkp. wydał decyzje w sprawie przymusowego leczenia w systemie stacjonarnym wobec 7 osób. Pozostałe osoby zostały decyzją Sądu skierowane na leczenie terapeutyczne w systemie ambulatoryjnym.

Ilość środowisk, w których występuje problem alkoholowy i przemoc – 33.

W 2009 roku GKRPA odbyła 20 posiedzeń i zajmowała się 57 osobami. Komisja także wydała pozytywne opinie wszystkim przedsiębiorcom na sprzedaż napojów alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynnie uczestniczy w realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Przeprowadzane były akcje profilaktyczne na terenie szkół i kościoła dla dzieci, młodzieży i ich rodziców na temat uzależnień i bezpieczeństwa.. Brałszy aktywny udział w Ogólnopolskiej Kampanii Profilaktycznej „ZACHOWAJ TRZEŻWY UMYŚL”. Uczestniczymy systematycznie w kampanii „SZKOŁA BEZ PRZEMOCY”. Przez cały rok organizowane są zajęcia dla dzieci i młodzieży w świetlicach środowiskowych w miejscowościach znajdujących się na terenie gminy Santok. GKRPA w organizacji działań profilaktycznych i rozwiązywaniu problemów alkoholowych współpracowała ze szkołami, Gminnym Ośrodkiem Kultury, służbą zdrowia, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Santoku, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 1 w Gorzowie Wlkp, Komendą Miejską Policji w Gorzowie Wlkp. i Parafiami Kościoła Rzymsko – Katolickimi.

Z powodu nadmiernego spożywania alkoholu wzrasta ubóstwo, demoralizacja i obniżenie kariery zawodowej. Powoduje to, że rośnie liczba rodzin objętych pomocą materialną

III. CELE PROGRAMU

Znowelizowana ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określa zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych prowadzonych jako zadania własne w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

I. Cel Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych :

- rozpoznawanie specyfiki problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie gminy, Santok oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu,
- zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych,
- zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych,
- zwiększenie zasobów i zdolności niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi problemami,
- edukacja publiczna w zakresie: informowania o konsekwencjach nadużywania alkoholu, zażywania narkotyków oraz promocji zdrowego stylu życia w trzeźwości i abstynencji.

II. Zamierzone efekty:

- zmniejszenie wśród młodzieży ilości zachowań ryzykownych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,
- zmniejszenie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego,
- zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym,
- zmniejszenie rozmiarów nietrzeźwości wśród uczestników ruchu drogowego,
- zwiększenie osób zobowiązanych do leczenia odwykowego,
- promowanie właściwych postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.
- tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu.

Celem gminnego programu jest więc ograniczenie rozmiarów szkód zdrowotnych i społecznych z nadmiernym spożywaniem alkoholu na terenie gminy oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi problemami.

Realizacja zadań profilaktyki oraz likwidacja skutków nadużywania alkoholu obejmuje następujące zadania szczegółowe :

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, poprzez :

- 1) prowadzenie w ramach zadań Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rozmów profilaktyczno – motywujących do leczenia z osobami nadużywającymi alkohol, korzystając z pomocy specjalistów leczenia uzależnień,
- 2) prowadzenie i finansowanie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz członków ich rodzin, a także dla sprawców i ofiar przemocy domowej
- 3) prowadzenie zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin,
- 4) współpracę z placówkami leczenia odwykowymi w Gorzowie Wlkp. w celu pomocy osobom chętnym do dobrowolnego podjęcia leczenia odwykowego,
- 5) kierowanie na badania psychiatryczno – psychologiczne w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu odwykowego osób, które nie wykazują woli dobrowolnego podjęcia leczenia odwykowego,

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, poprzez :

- 1) udzielanie pomocy psychologicznej osobom współuzależnionym i dotkniętym przemocą przez specjalistę ds. uzależnień,
- 2) udzielanie pomocy prawnej osobom współuzależnionym,
- 3) rozpoznawanie środowisk zagrożonych alkoholem oraz podejmowanie postępowań interwencyjnych,

- 4) zorganizowanie grupy terapeutycznej dla kobiet – żon alkoholików i ofiar przemocy w rodzinie współdziałając w tym zakresie z Radami Sołeckimi, organizacjami społecznymi, kościołem i jednostkami organizacyjnymi gminy,
- 5) inicjowanie postępowań opiekuńczych w sprawach dzieci z rodzin problemem alkoholowym oraz niesienie pomocy tym dzieciom współpracując w tym zakresie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- 6) współpraca z Komendą Miejską Policji w Gorzowie Wlkp. w realizacji zadań „Niebieska Karta”, a tym samym zapobiegania zjawiskom patologii i przemocy w rodzinie, a przypadkach koniecznych również w zakresie doraźnej pomocy przed agresją i przemocą w rodzinie.
- 7) kierowanie do placówek udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej ,

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno – edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży, poprzez :

- 1) organizowanie i prowadzenie na terenie szkół oraz placówek oświatowo - kulturalnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży realizowanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną nr 1 i Sekcję Prewencji Komendy Miejskiej w Gorzowie Wlkp.,
- 2) wsparcie i pomoc w realizacji szkolnych programów profilaktycznych :
 - a) „Bezpieczne ferie”,
 - b) „Bezpieczne wakacje”,
- 3) realizację profesjonalnych programów profilaktycznych takich jak :
 - a) „BEZPIECZNE DZIECKO – BEZPIECZEŃSTWO NA DRODZE”
 - b) „LEPIEJ ZAPOBIEGAĆ NIŻ KARACĆ”: przeciwdziałanie narkomanii, alkoholizmowi, demoralizacji i przestępczości młodzieży – dla uczniów gimnazjum i ich rodziców,
 - c) „ALKOHOL – NIELETNIM DOSTĘP WZBRONIONY : dla przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy,
 - d) „FABRYKA AKTYWNOŚCI MŁODYCH FAM” : dla uczniów szkół.
- 4) prowadzenie działalności świetlic środowiskowych w połączeniu z rozszerzonym programem działania edukacyjno – rekreacyjnym :
 - a) organizowanie czasu wolnego: sekcje sportowe, artystyczne,
 - b) dożywianie,
- 5) zapewnienie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży (zajęcia pozalekcyjne, kółka zainteresowań oraz zajęcia warsztatowe z zakresu umiejętności psychologicznych potrzebnych w kontakcie z młodzieżą sięgającą po środki zmieniające świadomość) prowadzonych przez profesjonalistów w zakresie terapii uzależnień w placówkach oświatowo – kulturalnych,
- 6) lansowanie zdrowego stylu życia, upowszechnianie sportu i turystyki oraz imprez kulturalno – profilaktycznych (koncerty, festyny, happeningi, zawody sportowe) dla dzieci i młodzieży eksponujących trzeźwy tryb życia i dobre obyczaje, - turnieje sportowe „Sport i Zabawa : TAK, Alkohol i Narkotyki : NIE”,
- 6) zaopatrzenie w wydawnictwa dotyczące uzależnień i przemocy w rodzinie (broszury, czasopisma, książki, plakaty) instytucji, zakładów, jednostek organizacyjnych gminy deklarujących prace na rzecz prowadzenia profilaktyki antyalkoholowej i antynarkotykowej :
 - a. konkurs plastyczny: „JESTEM BEZPIECZNY !”,
 - b. konkurs literacki : „NIE BĄDŹ OBOJĘTNY, PROTESTUJ – JAK SIĘ CZUJESZ W SWOJEJ MIEJSCOWOŚCI – TAK CZY NIE ?”
- 7) organizacja i finansowanie gminnej kampanii profilaktycznej o charakterze ogólnopolskim „Zachowaj Trzeźwy Umysł”
- 8) realizacja i zakup programów z profilaktyki przeciwdziałania alkoholizmowi ukierunkowanych na działania edukacyjno-informacyjne realizowanych w środowisku szkolnym.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, w tym:

- 1) dofinansowanie kosztów podnoszenia kwalifikacji w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych członków GKRPA, nauczycieli, pracowników służby zdrowia, świetlic środowiskowych i policji jako jednostek współpracujących w realizacji zadań nakreślonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości,
- 2) dofinansowanie działań profilaktycznych – realizacji programów profesjonalnych i autorskich w placówkach oświatowych i oświatowo – kulturalnych na terenie gminy,
- 3) dofinansowanie powstających inicjatyw społecznych w zakresie krzewienia trzeźwości wśród lokalnej społeczności, w tym: debaty lokalne, koncerty, festyny, happeningi, zawody sportowe dla dzieci i młodzieży w szkołach, stowarzyszeniach, organizacjach społecznych,
- 4) współpraca z Kościołem Rzymsko-Katolickim na rzecz ruchu trzeźwościowego,
- 5) dofinansowanie zakupu wyposażenia, sprzętu i pomocy koniecznych do prowadzenia – realizacji programu działania świetlic oraz partycypowania w kosztach zatrudniania instruktorów prowadzących świetlice,
- 6) dofinansowanie do wyjazdów dzieci na różnego rodzaju formy wypoczynku letniego (kolonii, obozów, „zielonych szkół”) w programie, których jest promocja zdrowego trybu życia i profilaktyka w zakresie uzależnień,
- 7) finansowanie wydatków związanych z utrzymaniem GKRPA.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 Ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, a mianowicie:

- 1) działania informacyjne i szkoleniowe podejmowane dla przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy,
- 2) podejmowanie działań kontrolnych wobec przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy:
 - a) kontrolę placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych prowadzić będą członkowie GKRPA na podstawie pisemnego upoważnienia Wójta Gminy Santok, wspomaganych przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Gorzowie Wlkp.
- 3) kontrole, o mowa w pkt. 1 obejmować będą przestrzeganie przez sprzedających napoje alkoholowe zasad obrotu tymi napojami zawarte w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a w szczególności:
 - a) zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym,
 - b) legalności źródła pochodzenia sprzedawanych napojów alkoholowych,
 - c) przestrzegania warunków określonych w zezwoleniu,
 - d) prawdziwości danych zawartych w oświadczeniu o wartości sprzedaży napojów alkoholowych w roku poprzednim,
 - e) zasadności skarg dotyczących powtarzającego się zakłócenia porządku publicznego w miejscach sprzedaży lub najbliższej okolicy w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych przez daną placówkę,
 - f) przestrzeganie przepisów ustawy w zakresie reklamy i promocji napojów alkoholowych przez punkty sprzedaży tych napojów,
- 4) postępowania dowodowe w toku, których mogą zostać podjęte decyzje o cofnięciu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:
 - a) skargi mieszkańców potwierdzone zgłoszeniem do Komendy Miejskiej Policji w Gorzowie Wlkp. w sprawie interwencji; potwierdzenie danego faktu przeprowadzającego kontrolę,
 - b) sprzedaż osobom nieletnim i nietrzeźwym,
 - c) nie przestrzeganie warunków określonych w zezwoleniu.

- d) przedstawienie fałszywych danych w oświadczeniu (protokół z kontroli przeprowadzonej wspólnie z Urzędem Skarbowym w Gorzowie Wlkp.)

IV. SPRAWY ORGANIZACYJNE

1. Odpowiedzialnymi za realizację zadań określonych w programie zgodnie z art. 4¹ ust. 2 i 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi w szczególności są:
 - a. Wójt Gminy Santok
 - b. Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - c. Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Ustala się wynagrodzenie brutto za pracę dla członków GKRPA w wysokości równej diecie Radnego za udział w posiedzeniu Rady Gminy.
3. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest imienna lista obecności – udział w posiedzeniu komisji lub w innych pracach związanych z realizacją programu.
4. Zadania związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi są finansowane ze środków uzyskanych z opłat za zezwolenia – art. 11¹ wyżej cytowanej ustawy.
5. Za wydatkowanie środków gminnego programu odpowiada Wójt Gminy.
6. Wykonanie dodatkowych zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wymagać będzie zgody Wójta Gminy.
7. Projekt programu opracowuje Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspólnie z Pełnomocnikiem Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W sprawie zatwierdzenia programu Rada Gminy podejmuje uchwałę.
8. Przewodniczący GKRPA i Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedkładają po zakończeniu roku Wójtowi Gminy sprawozdanie z realizacji programu, a Wójt Gminy przekłada je Radzie Gminy.
9. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest programem otwartym, do którego można wносить zmiany.